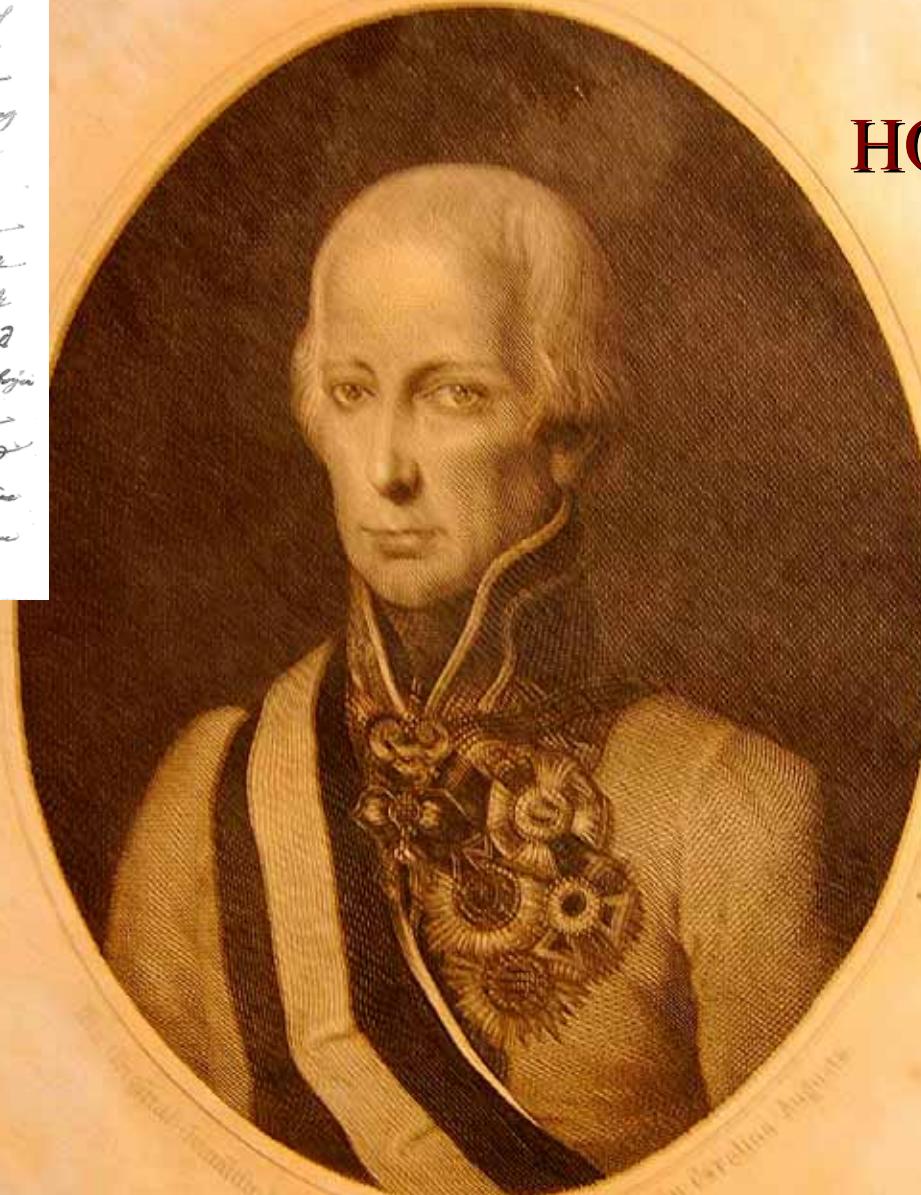

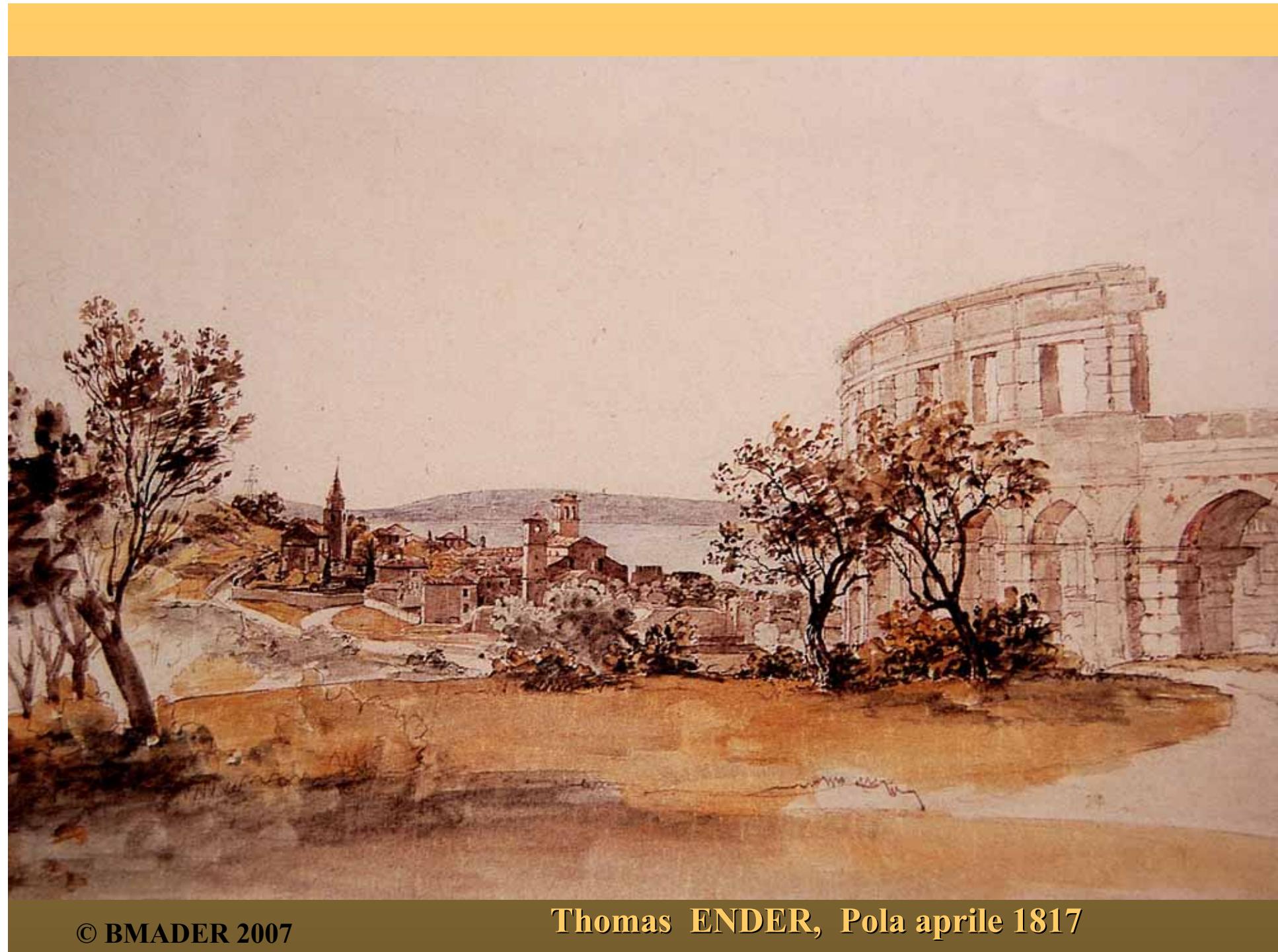
BRIGITTA MADER
SALVARE - SCOPRIRE - CONSERVARE
**SULLE ORME DELL'I.R. COMMISSIONE CENTRALE
PER I BENI CULTURALI (1850-1918) NEL LITORALE
AUSTRIACO**

HOFREISE 1816

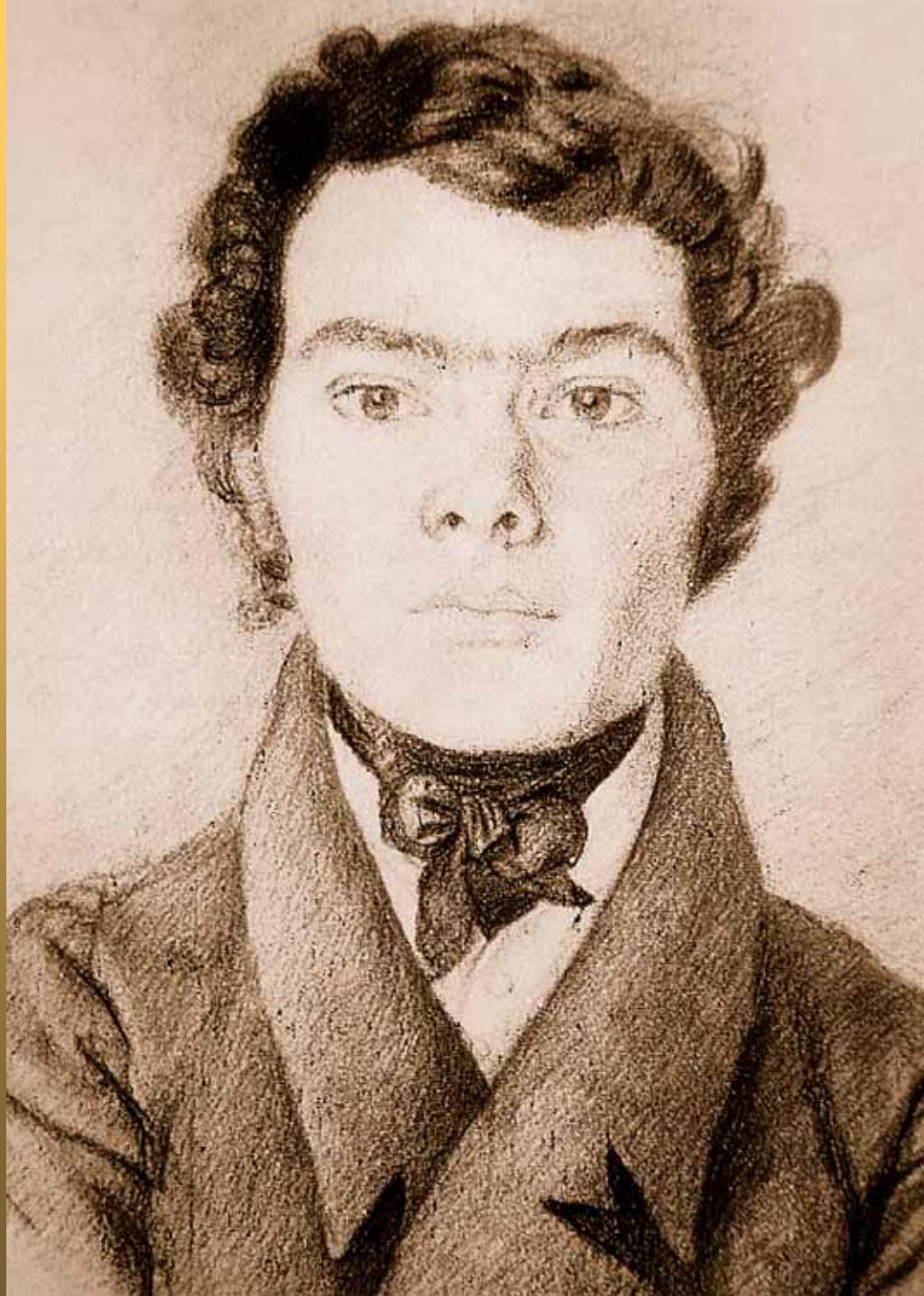
FRANZ I. (II.) 1768 - 1835

Die Stadt und ihr wirtschaftliches Leben ist sehr vielgestaltig. Sie ist ein Zentrum des Handels mit Russland und den anderen Staaten des Balkans. Die Stadt ist auch ein wichtiger Industrie- und Handelszentrum des Landes. Sie hat eine starke chemische, metallurgische, mechanische und andere Industrie. Die Stadt ist auch ein wichtiges Verkehrszentrum des Landes. Sie hat einen großen Hafen am Schwarzen Meer und ist über Land mit anderen Städten verbunden. Die Stadt ist auch ein wichtiger kultureller und touristischer Zentrum des Landes.

© BMADER 2007

Thomas ENDER, Pola aprile 1817

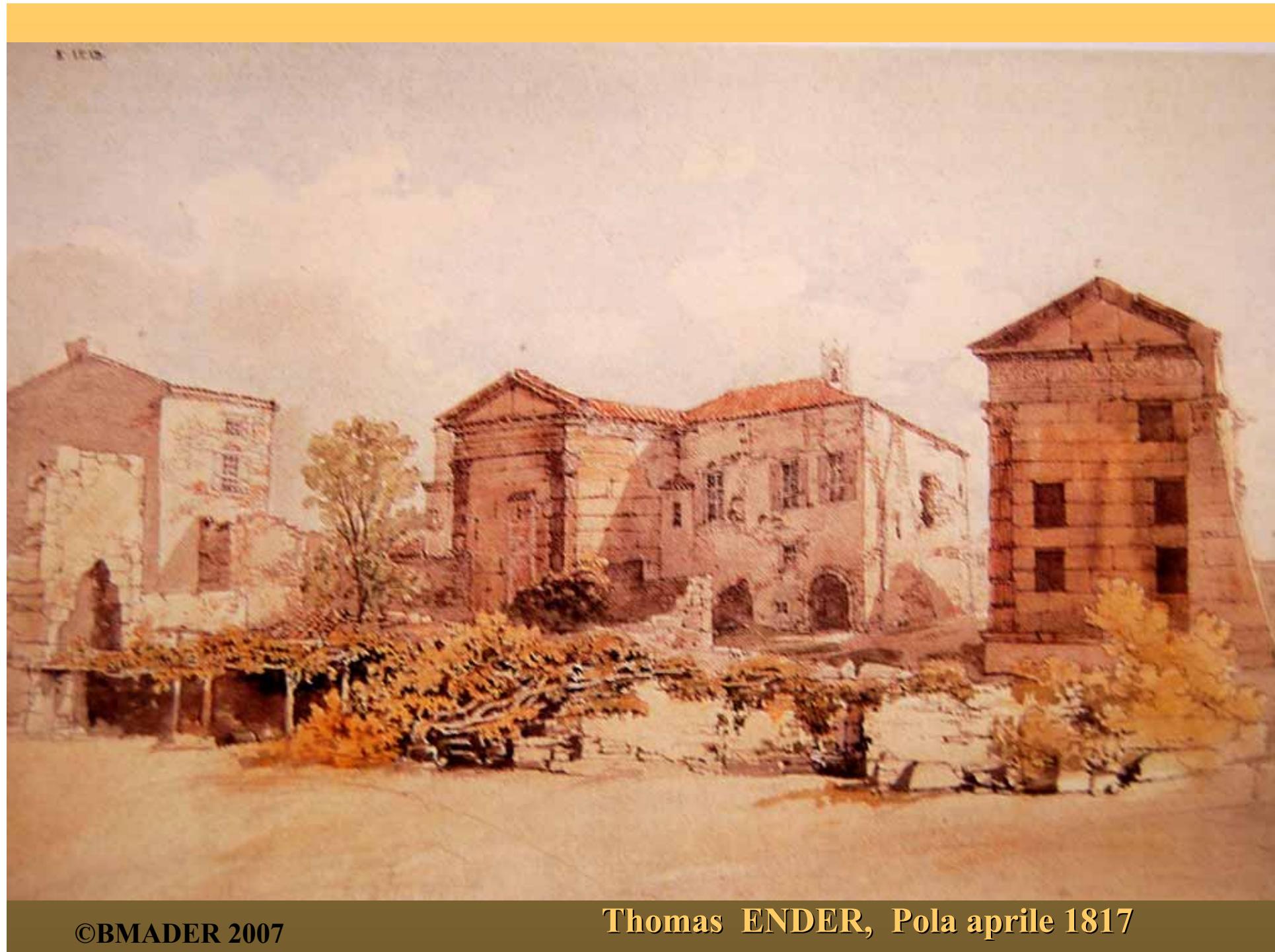
THOMAS ENDER
1793 - 1875

© BMADER 2007

Thomas
ENDER
Pola aprile
1817

© BMADER 2007

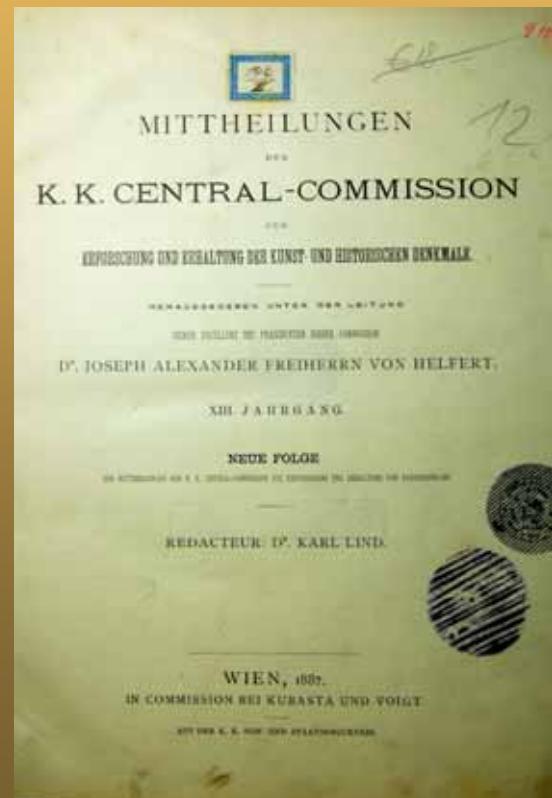
©BMADER 2007

Thomas ENDER, Pola aprile 1817

Bukovina-Galizia-Slesia-Moravia-Boemia-“Austria”-Carniola-Litorale-Dalmazia

©BMADER 2007

1850 „*C.k. Centralna komisija za preučevanje in ohranjanje stavbnih spomenikov*“ ustanovljena na pobudo ministra za trgovino barona von Brucka s cesarskim odlokom z dne 31.decembra

1853 „Instrukcije“ in početek delatnosti

1859 pod ministrstvom za kulturo in šolstvo

1872 raširjena v „*C.k. Centralno komisijo za preučevanje in ohranjanje umetnostnih in zgodovinskih spomenikov*“

novi statut in razdeljena v 3 sekcije:

- I.** za prazgodovinske in antične spomenike
- II.** za spomenike od srednjega veka do konca 18.stol.
- III.** za zgodovinske spomenike do konca 18.stol., pretežno za arhivalije.

FRANZ
FERDINAND
1863-1914

©BMADER 2007

Posredni vpliv Franca Ferdinanda

- 1905 častni član Centralne komisije
1910 pokrovitelj (imenovan 22.01.)
1911 novi statut (31.07.)
„Centralna komisija za spomeniško varstvo“

Ustanovitev

- Državnega spomeniškega urada
kod osrednji organ
- Spomeniškega sveta in
- Umetnostnozgodovinskega inštituta
za obravnavo znanstvenih vprašanj

Uvedba deželnih konzervatorjev za
umetnozgodovinska in za
tehnička vprašanja
v Istri: A. Gnirs in E. Dejak

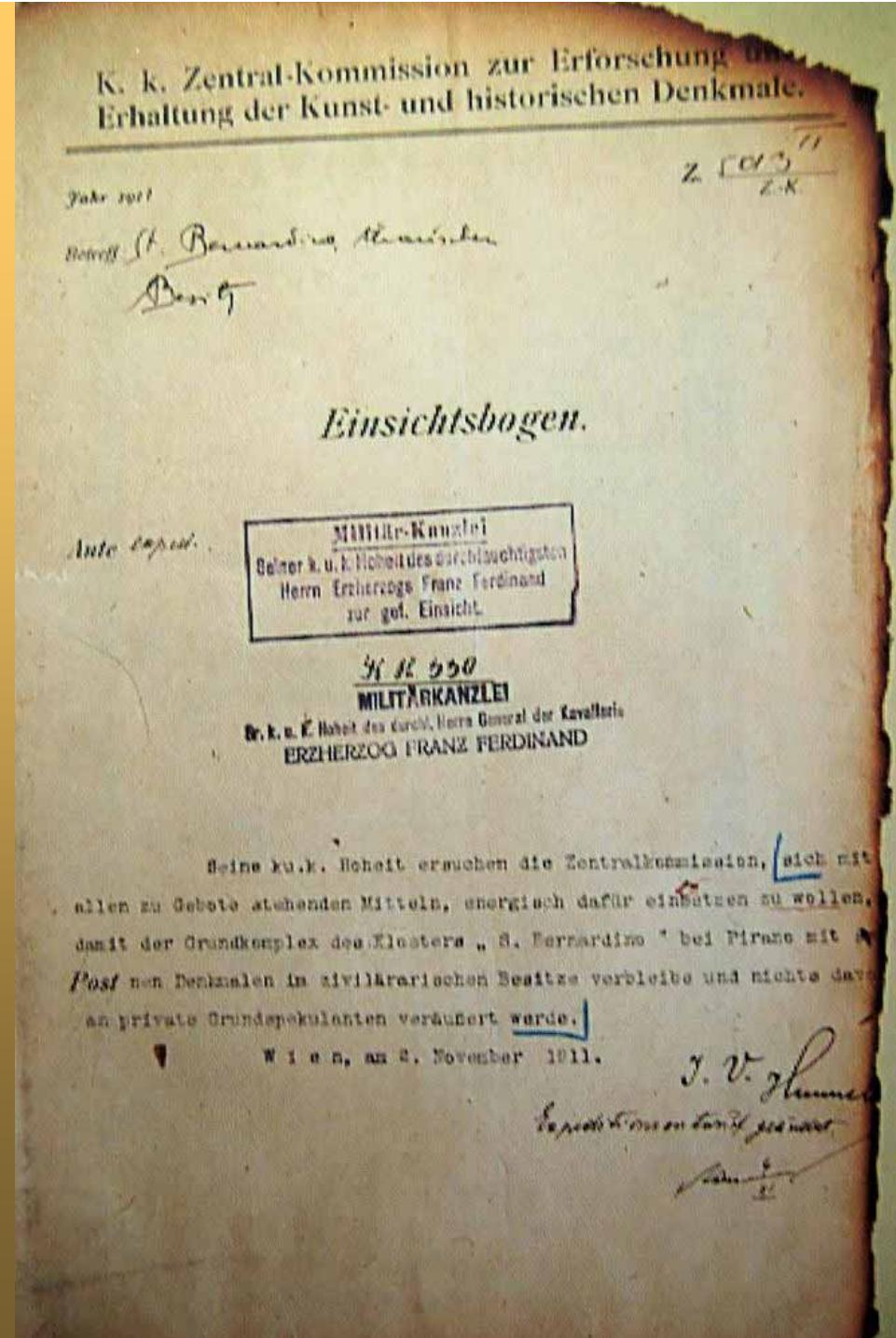

„kleine“ Militärkanzlei
Vojaška pisarna
Franca Ferdinanda

Alexander Brosch von
Aarenau
(1906-1911)
Karl Bardolff
(1911-1914)

oddelek za umetnost
Gustav Barger

3 „Leitmotiv-i“ - vodilna načela Franca Ferdinanda

- 1: Ohranjanje umetnostnih spomenikov v kraju njihovega nastanka oziroma na mestu, ki so mu bile prvotno namenjene, zatiranje odvažanja v tujino in zatiranje trgovcev s starinami.
- 2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezeno obnavljanje, ki naj bo skladno z izvorno stavbno substanco.
- 3: „*Istrianischer Landesstil*“ - koncepcija domačega oziroma pokrajinskega sloga, ki je dobrodošla tudi v prizadevanjih za ohranitev obstoječe stare podobe krajev ali mest.

*1: Ohranjanje umetnostnih spomenikov v kraju njihovega nastanka
ozziroma na mestu, ki*

GAL(L)IGNANA GRAČIŠĆE

Crocefisso - S.Antonio Abate
1910

1: Ohranjanje umetnostnih spomenikov v kraju njihovega nastanka ozioroma na mestu, ki

PIRANO PIRAN

Andrea Brustolon - Capella del Rosario
1903, 1905, 1910-11

©BMADER 2007

1: Ohranjanje umetnostnih spomenikov v kraju njihovega nastanka ozioroma na mestu, ki

ISOLA IZOLA

Girolamo da Santa Croce - S.Mauro 1910

1: Ohranjanje umetnostnih spomenikov v kraju njihovega nastanka ozioroma na mestu, ki

CAPODISTRIA KOPER

1910

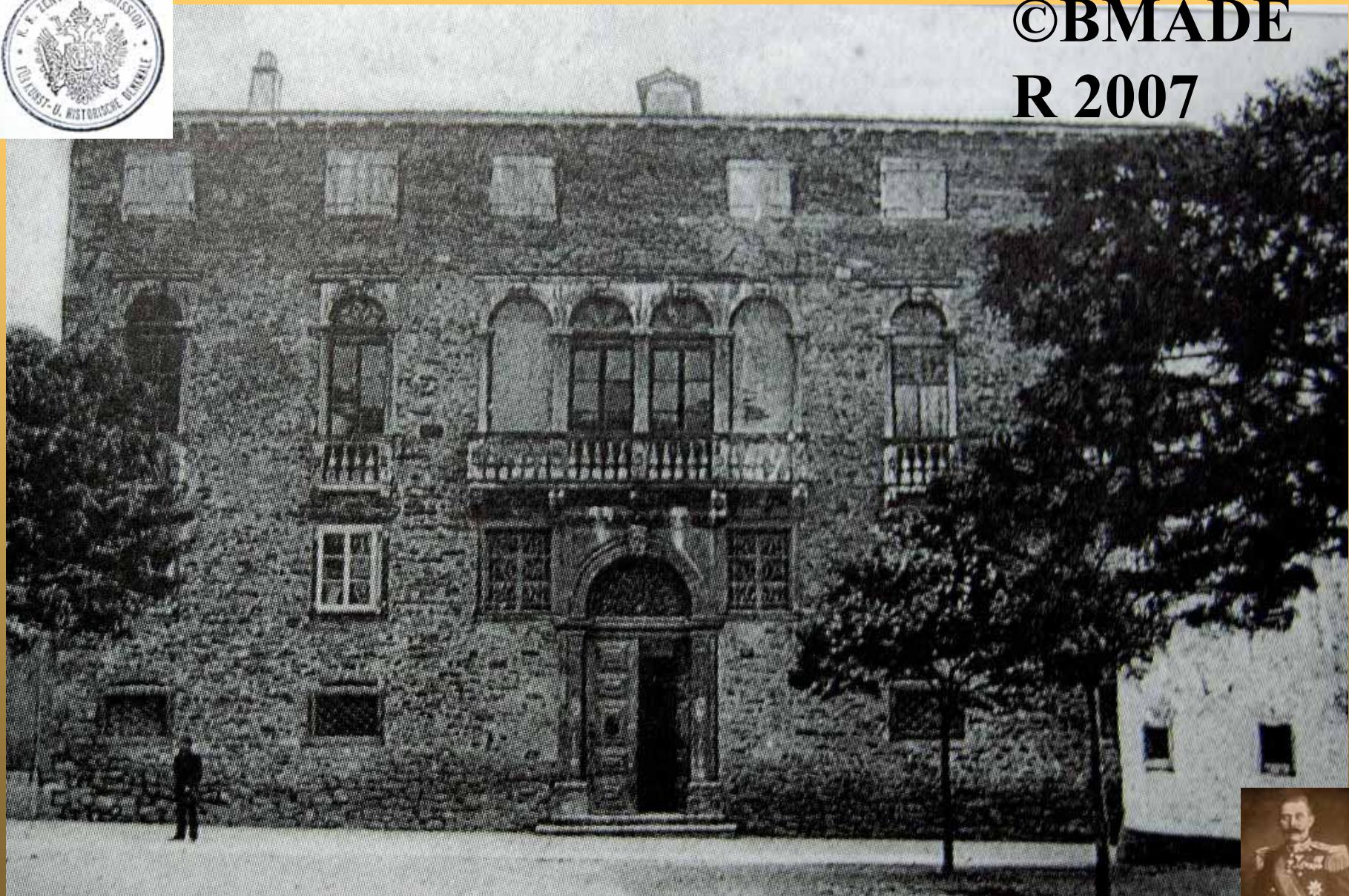
©BMADER 2007

“Oggetti d‘arte sacra non sono vendibili“

©BMADE
R 2007

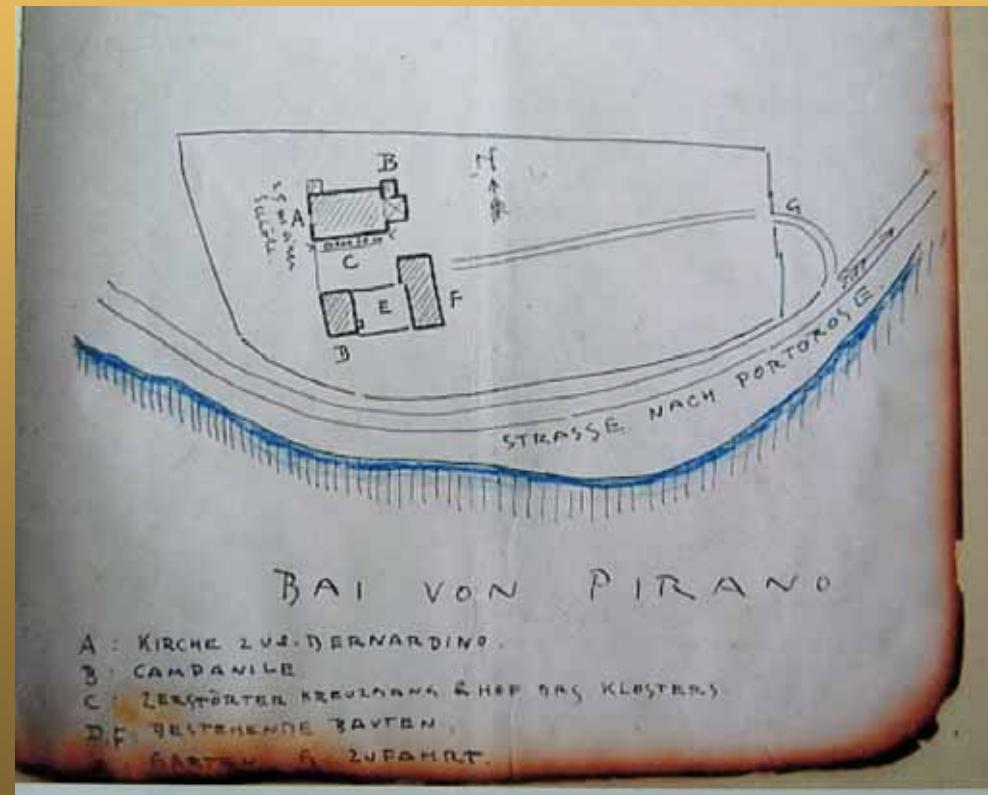
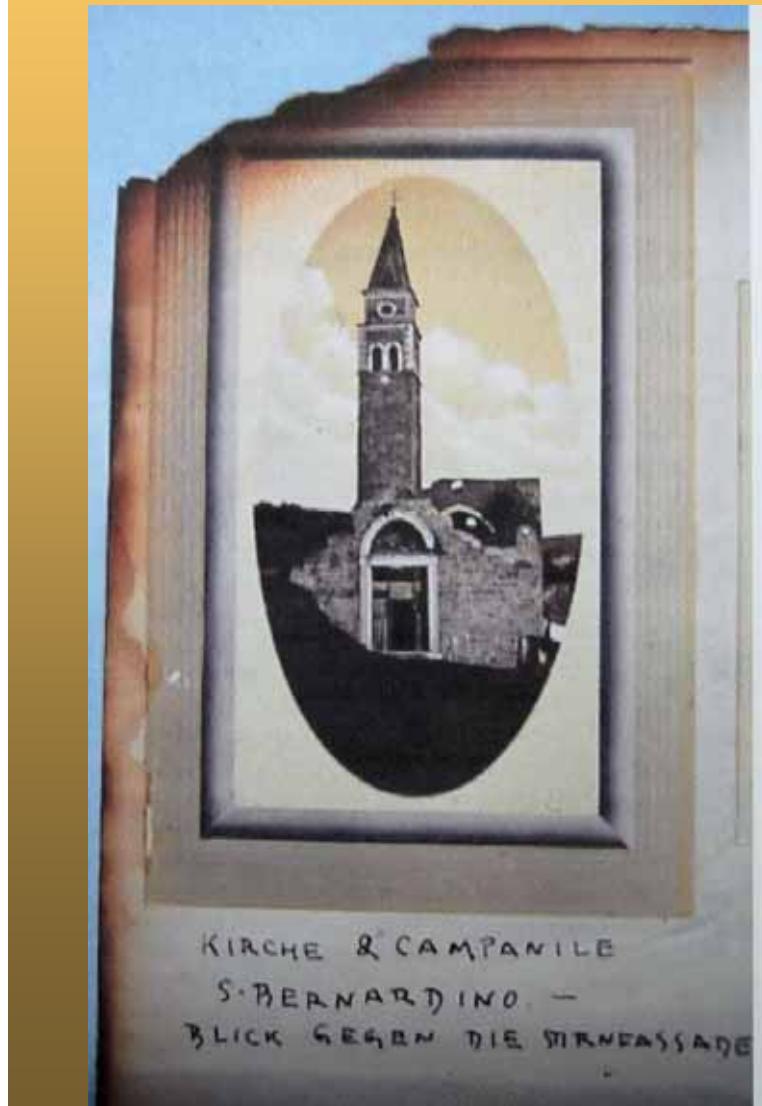
Palazzo Tacco - Museo regionale Capodistria 1910

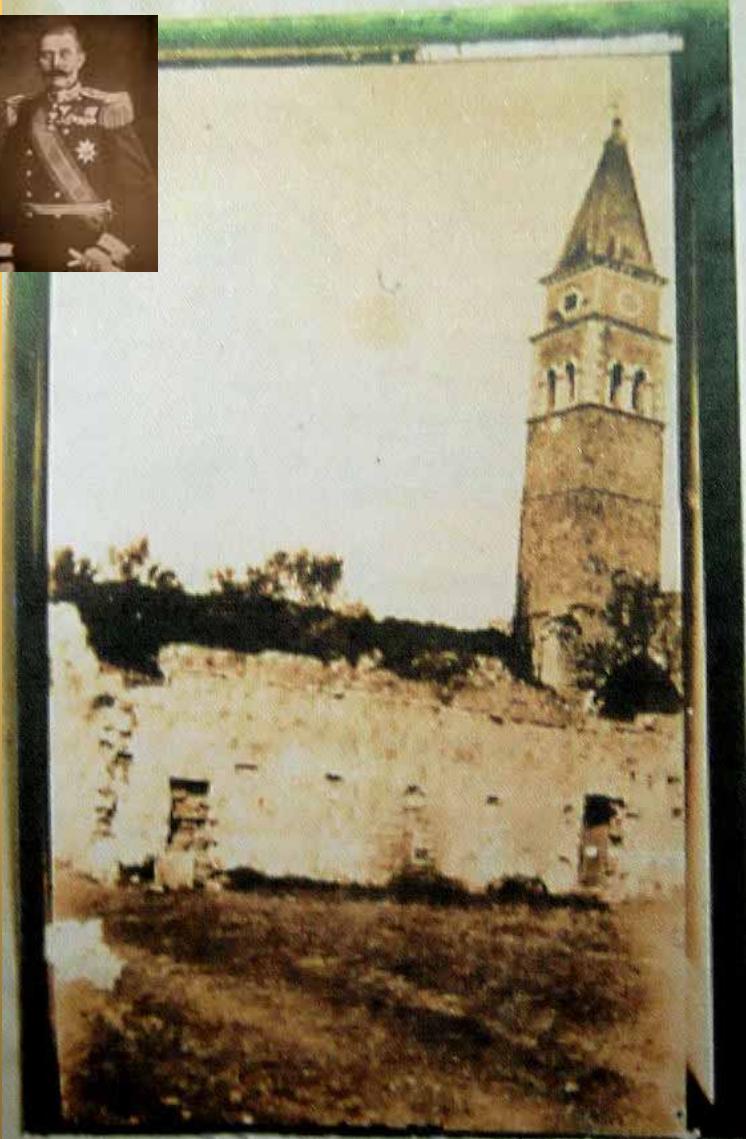

2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezno obnavljanje, ki naj bo

SAN BERNARDINO PORTOROŽ

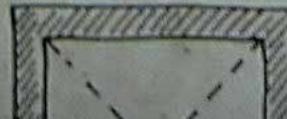

Chiesa e convento 1911
©BMADER 2007

S. Bernadino: Kirchenruine & Camp.

B

A: Grundriss

S. Bernadino: Ans dem Klosterhof.

2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezno obnavljanje, ki naj bo

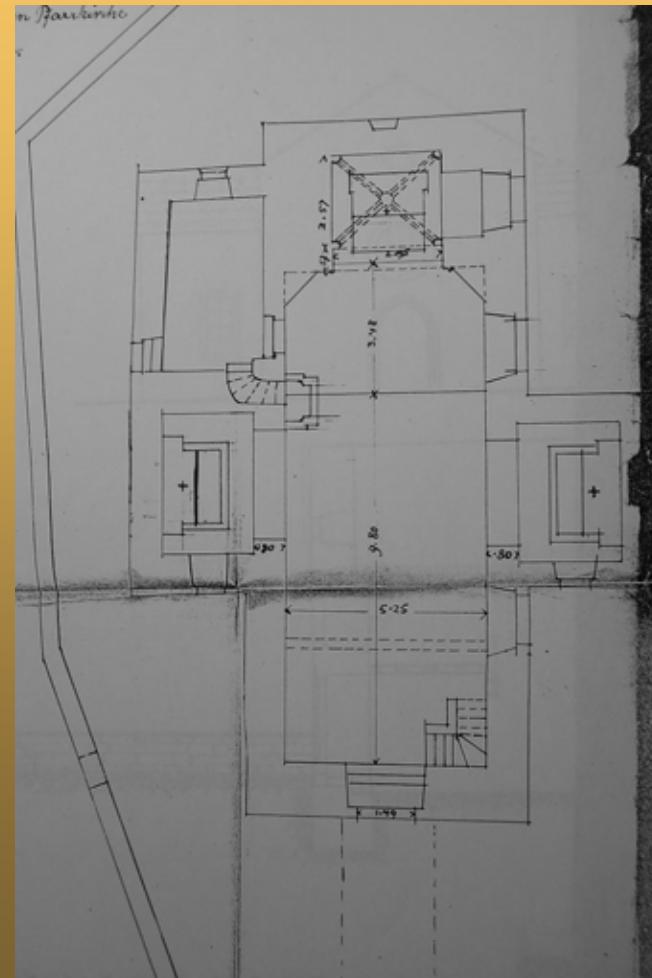
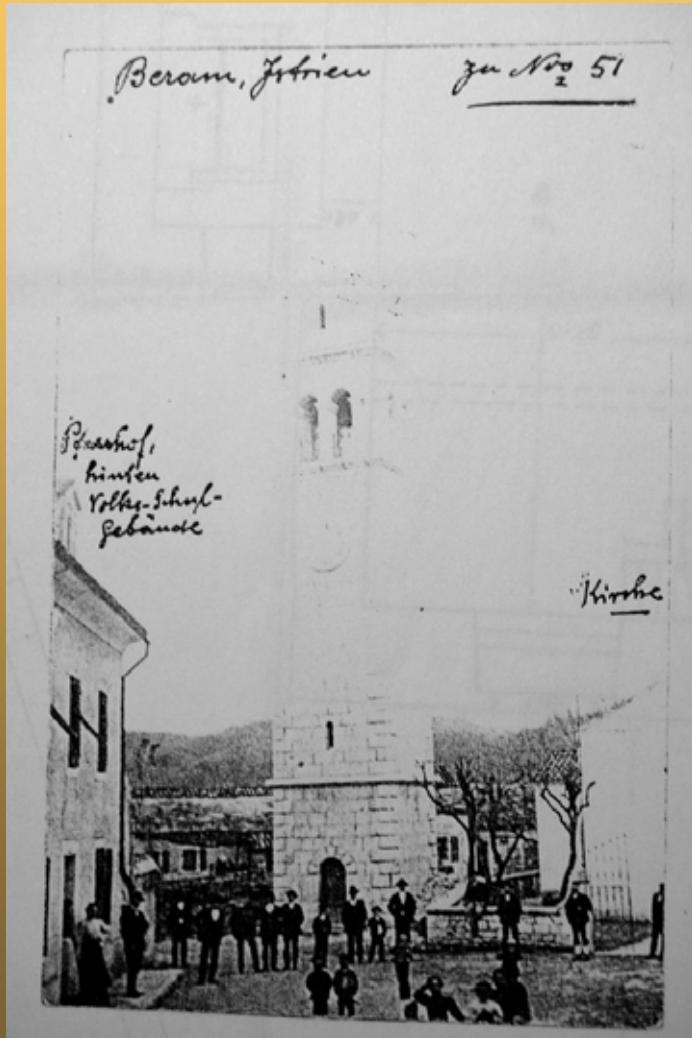
Sv.Jakov 1887-89, 1912-14

©BMADER 2007

2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezno obnavljanje, ki naj bo

VERMO BERAM

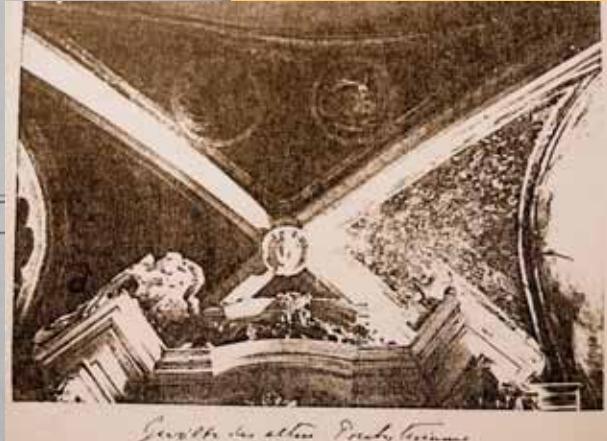
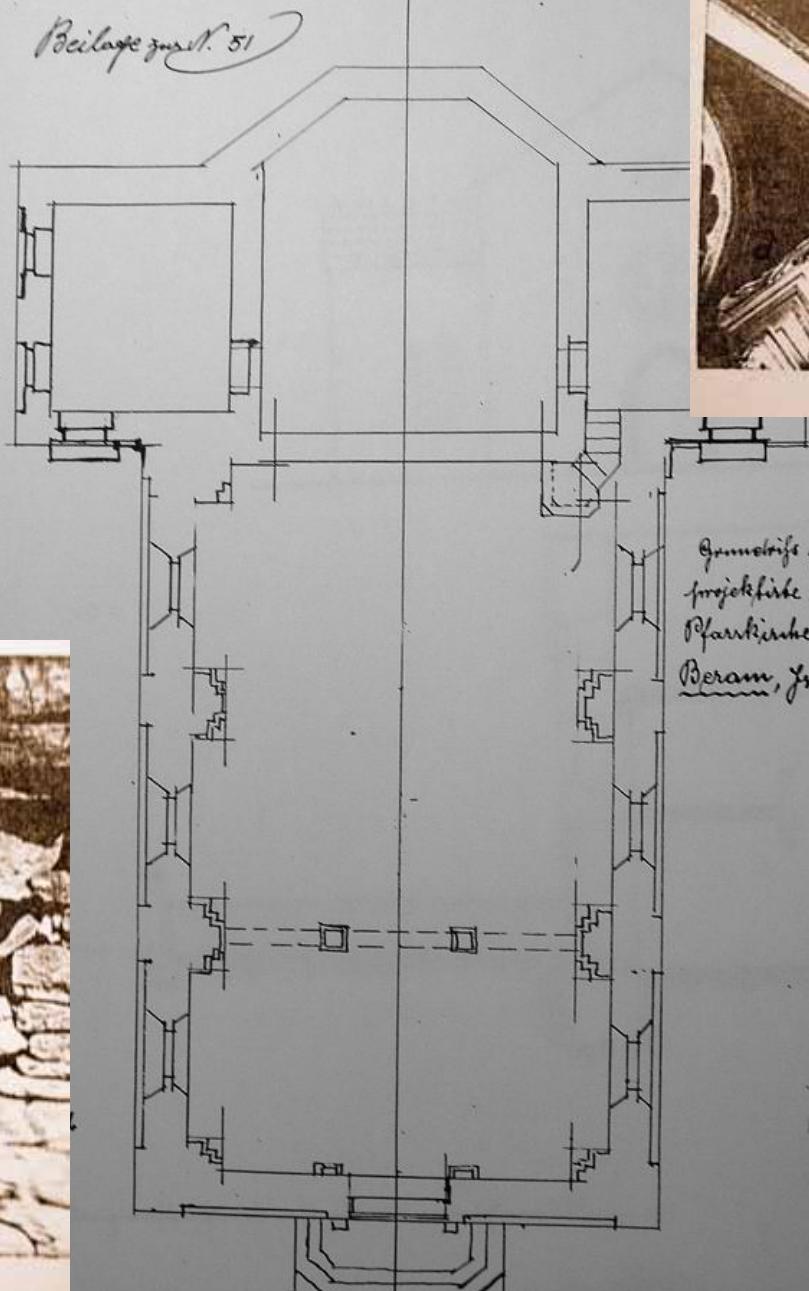

Nuova chiesa parrocchiale 1909-1910 ©BMADER 2007

Anwicht und Längenschnitt der jetzigen Pfarrkirche in Beram, Istrien.

Beilage zu Nr. 51

Gewölbe des alten Pfarrhauses

Grundriss für die
projektirte neue
Pfarrkirche in
Beram, Istrien.

17
18
19
20
21
22
23
24

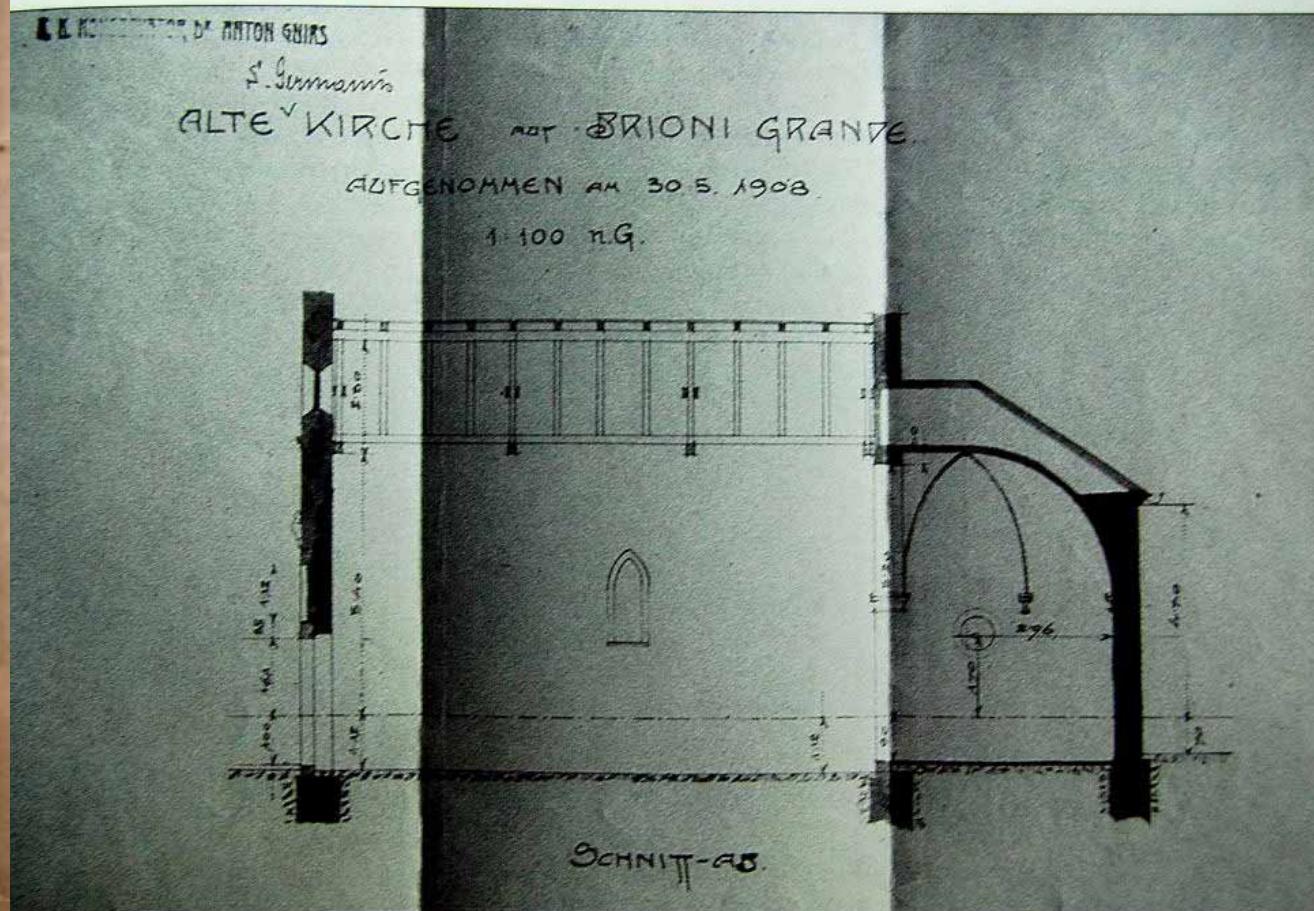

Neue Fensterläden

2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezno obnavljanje, ki naj bo

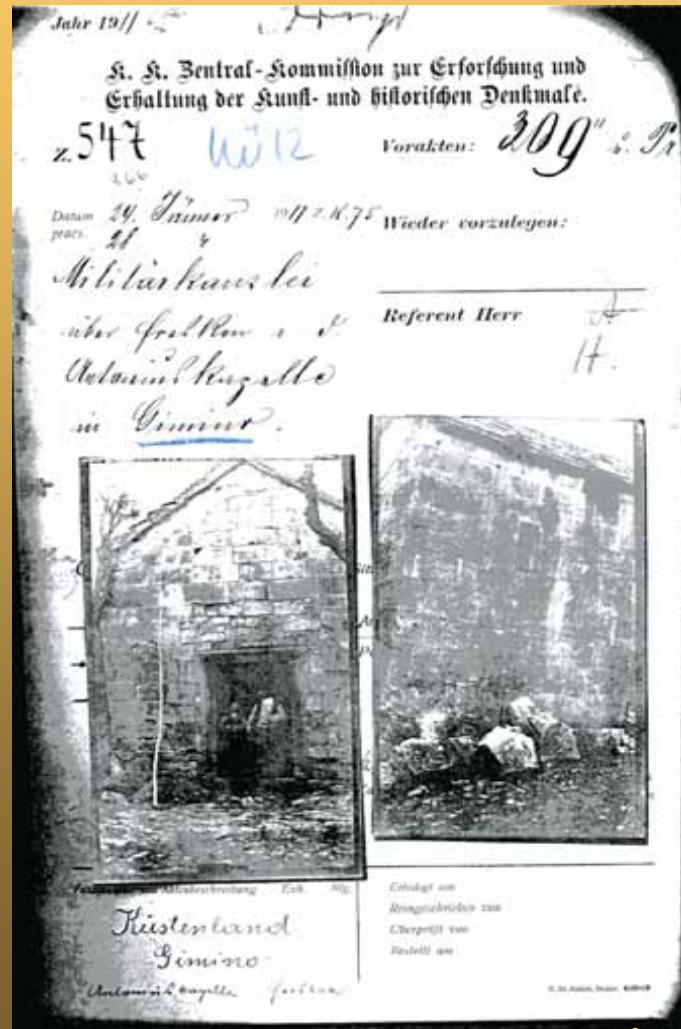
BRIONI VELI BRIJUN

2: Ohranjanje stavbnih spomenikov in njihovo stilno ustrezno obnavljanje, ki naj bo

GIMINO ŽMINJ

San Antonio Abate 1911

la signora Posca Vedova di Giacomo PETECH detta
SIMILJAN nata FRANELICH da Gimino N° 27, quale venditrice
da una parte, ed il signor Dottor Antonio GNIRS, i.r. Conservatore
di monumenti antichi da Pola, quale acquirente,
dall'altra, si addiviene alla stipulazione del seguente:

CONTRATTO DI COMPRAVENDITA

La nominata signora Posca Vedova di Giacomo PETECH detta
SIMILJAN nata FRANELICH vende ed in proprietà trasferisce
coll'espresa facoltà dell'intavolazione e trascrizione, senza
ulteriore di lei intervento e consenso, e coll'immediata
immissione nel possesso e godimento, al signor Dr. Antonio
GNIRS, i.r. Conservatore di monumenti, che accetta ed ac-
quista la realtà sita nella borgata di Gimino marcata col
la particella edif. 75 casa (vecchia Chiesa di S. Antonio)
constituente il primo corpo della Partita Tavolare 84-ottan-
taquattro del libro fondiario del comune consuaneo di Gimino.

©BMADER 2007

13 p. 934 C.O.U. per rescindere il presente contratto per
cagio di lasciare oltre la metà se per caso avvenuta..

6. Tutte le imposte, si generali che locali di qualsiasi
specie e denominazione, gravitanti la realtà alienata
da oggi insiemi staranno a carico dell'acquirente, il quale
vi soddisferà tanto le spese del presente contratto ed alle
stesse relative, quanto la tassa dovuta al Sovrano Erario
per il presente trasferimento di proprietà ..

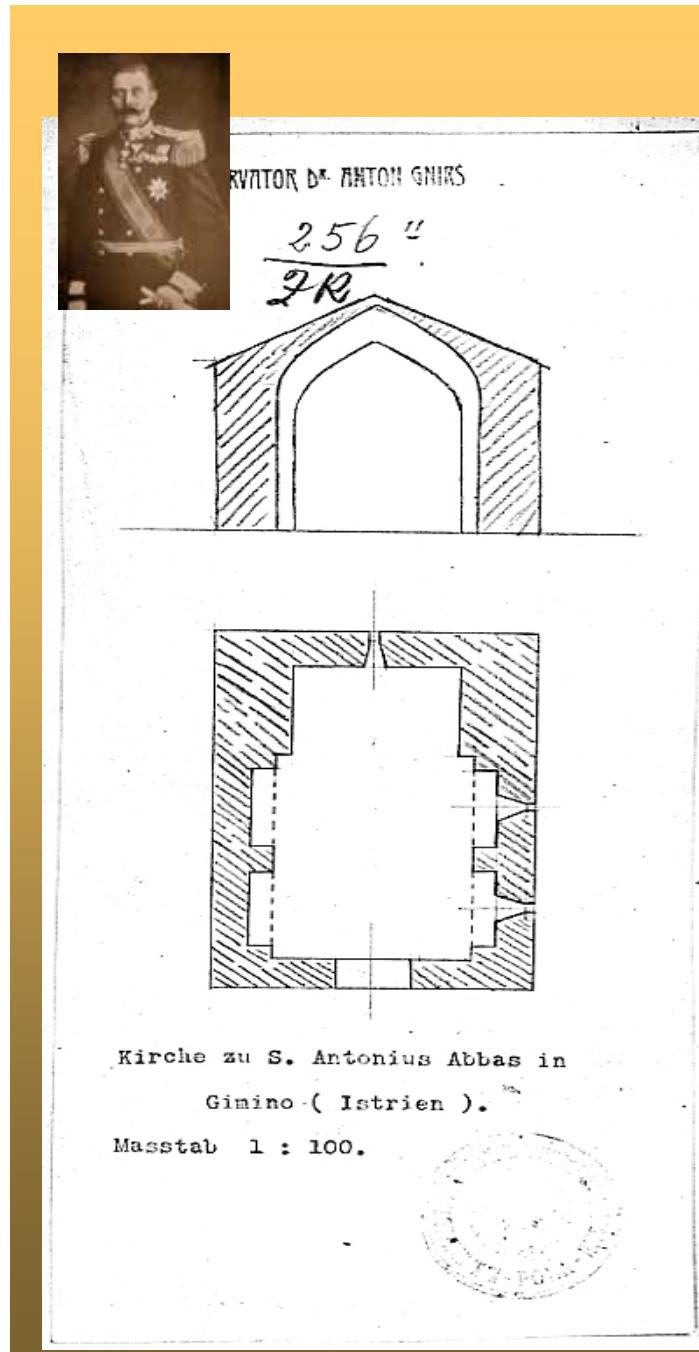
Letto il presente atto alle parti contraenti venne lo stesso
da entrambi confermato e firmato rispettivamente segnati
di croce alla presenza dei sottoscritti testimoni..

Pola, 23 Marzo 1911.
+ signora ved. Giacomo Petech di Gimino
+ signor Giacomo Gnirs di Pola
di questo si dicono come.

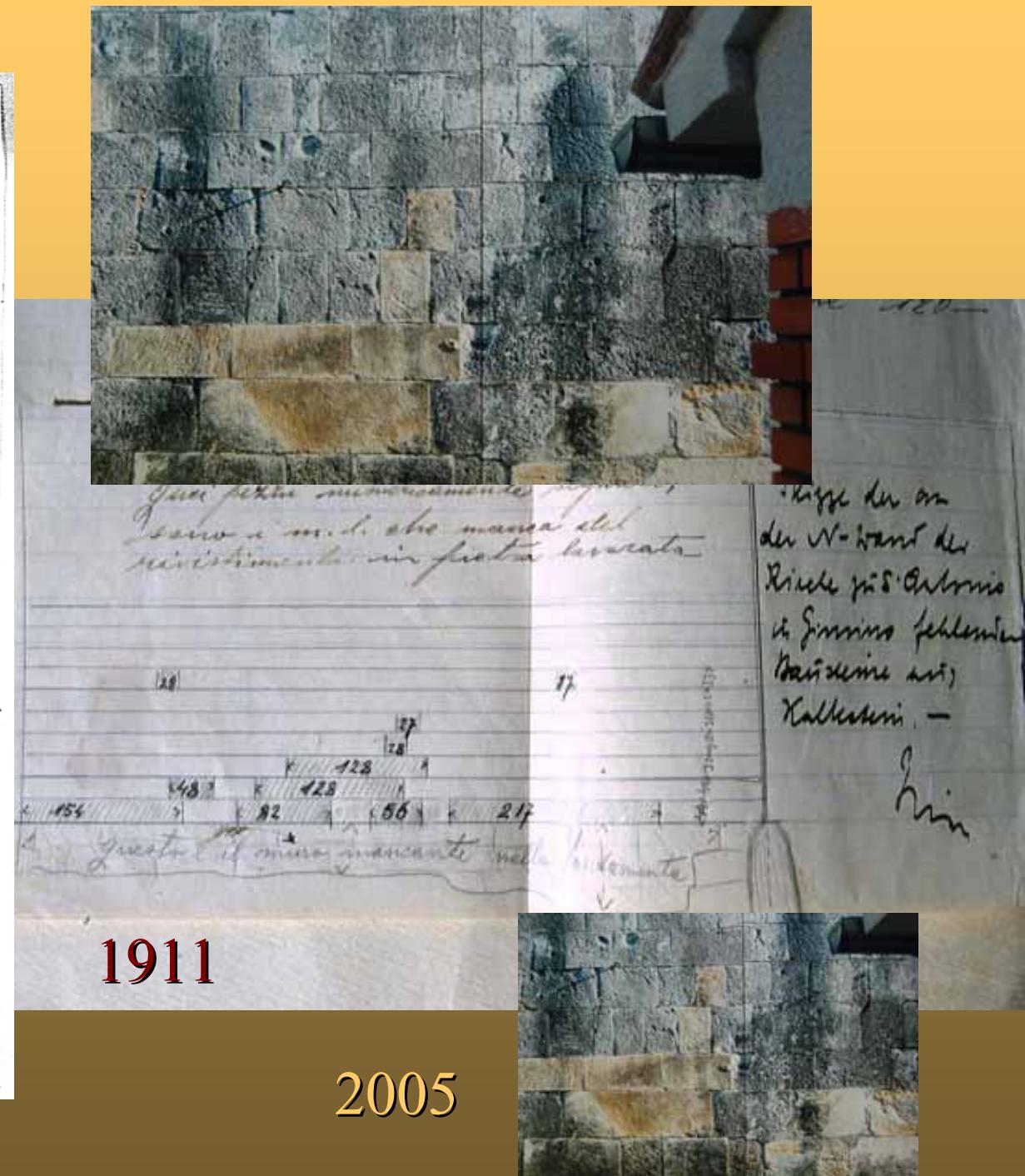

N. 3016
M. 30216
i.r. conservatore
de posse borgata di Gimino Petech di Gimino
voto franchi, voto da Gimino apposizione borsa
l'edificio suopre in nome acquisito Dopo un anno

Contratto di compravendita 1911

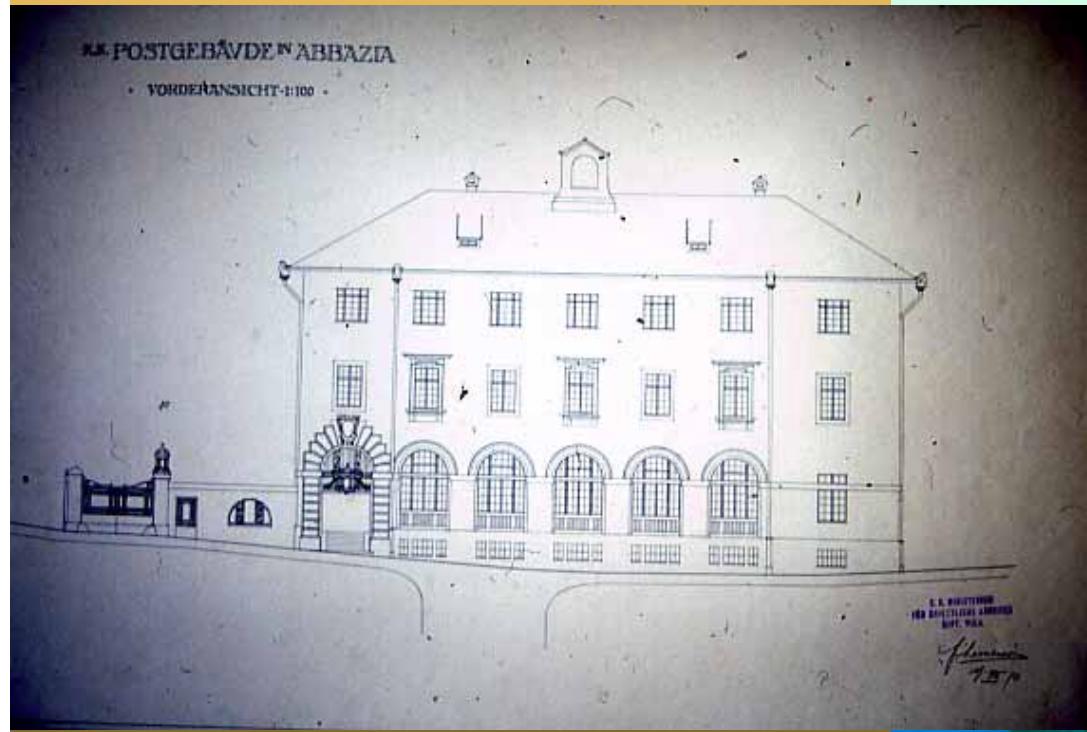
©BMADER 2007

3: „Istrianischer Landesstil“ - koncepcija domačega ozziroma pokrajinskega sloga, ki je

ABBAZIA OPATIJA

Nuova Posta 1911 - Fritz Leonhard

3: „Istrianischer Landesstil“ - koncepcija domačega oziroma pokrajinskega sloga, ki je

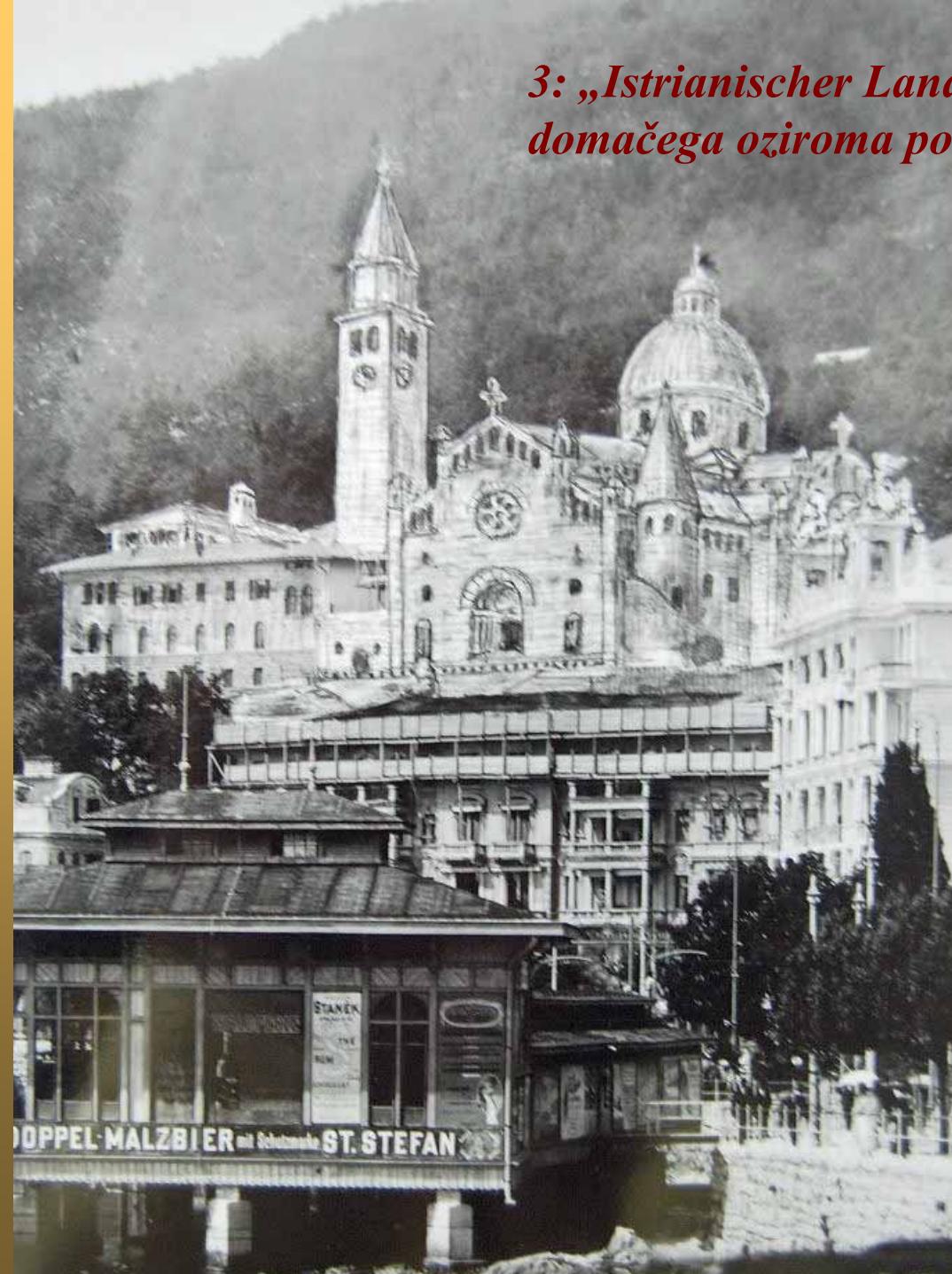
VOLOSCA VOLOSKO

Palazzo gov. distrettuale Abbazia-Volosca
cc. 1906

3: „Istrianischer Landesstil“ - koncepcija
domačega ozziroma pokrajinskega sloga, ki je

ABBAZIA OPATIJA

„Kaiser Franz Josef
Jubiläumskirche“
(S. Maria Annunziata) e
convento
1906-1913
Carl Seidl

3: „Istrianischer Landesstil“ - koncepcija domačega oziroma pokrajinskega sloga, ki je

POLA PULA

Nuovo „Marine-Casino“

Ludwig Baumann
(Eduard Zotter)
1910

3: „Istrianischer Landesstil“ - koncepcija domačega ozioroma pokrajinskega sloga, ki je

TRSAT

TERSAT(T)O

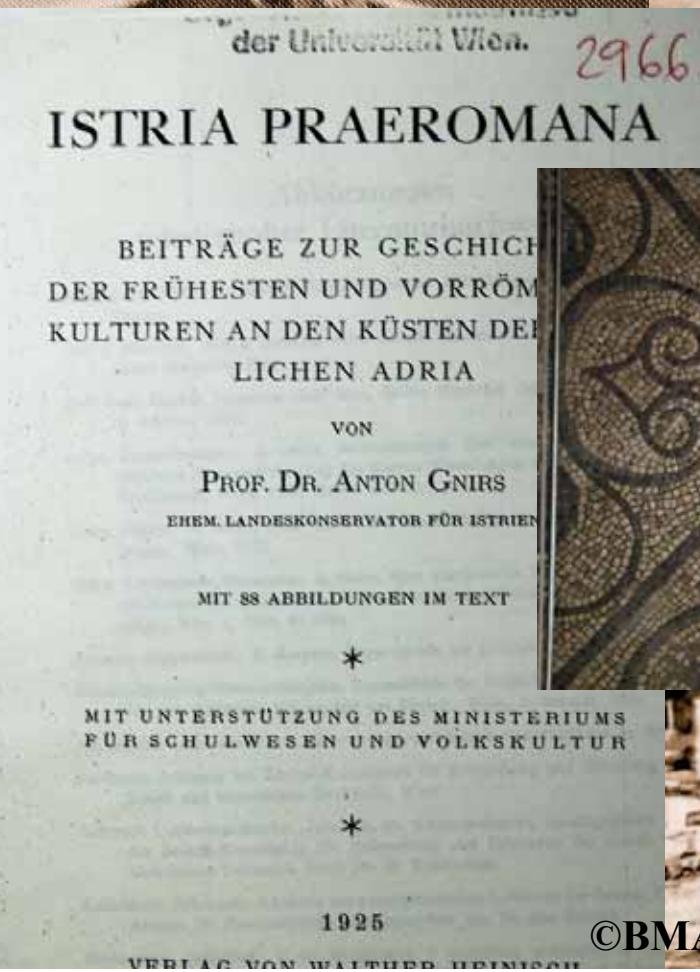
S.Vergine e
Convento
Francescano
1908-09

Jože Plečnik 1909

ANTON GNIRS 1873 - 1933

1899-1918

©BMADER 2007

SAN SERVOLO 1910

Karl L. Moser
Necropoli
preistorica - romana
1902-03

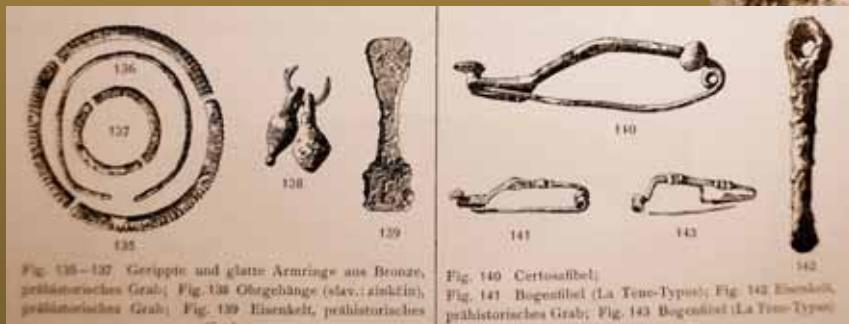
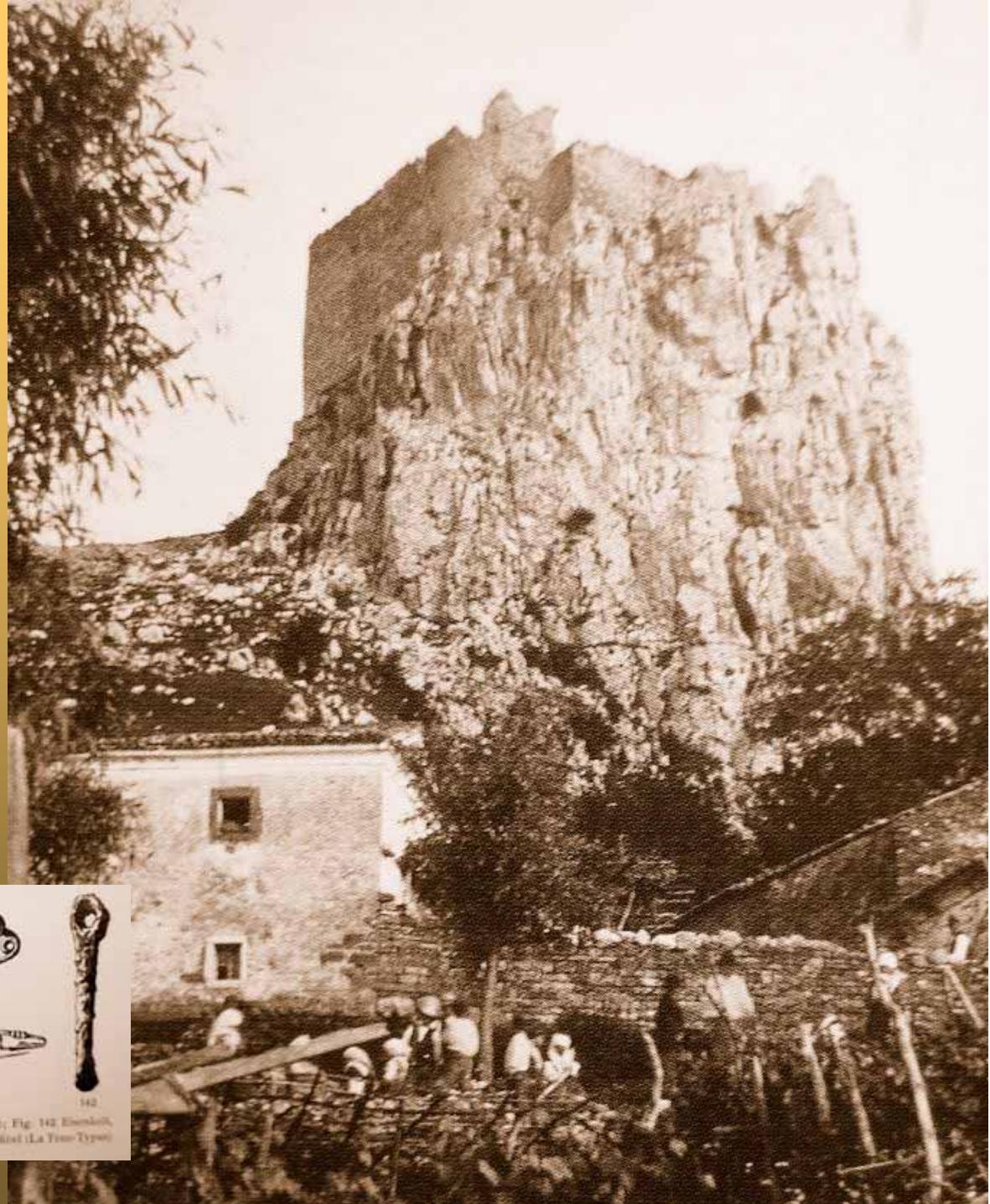
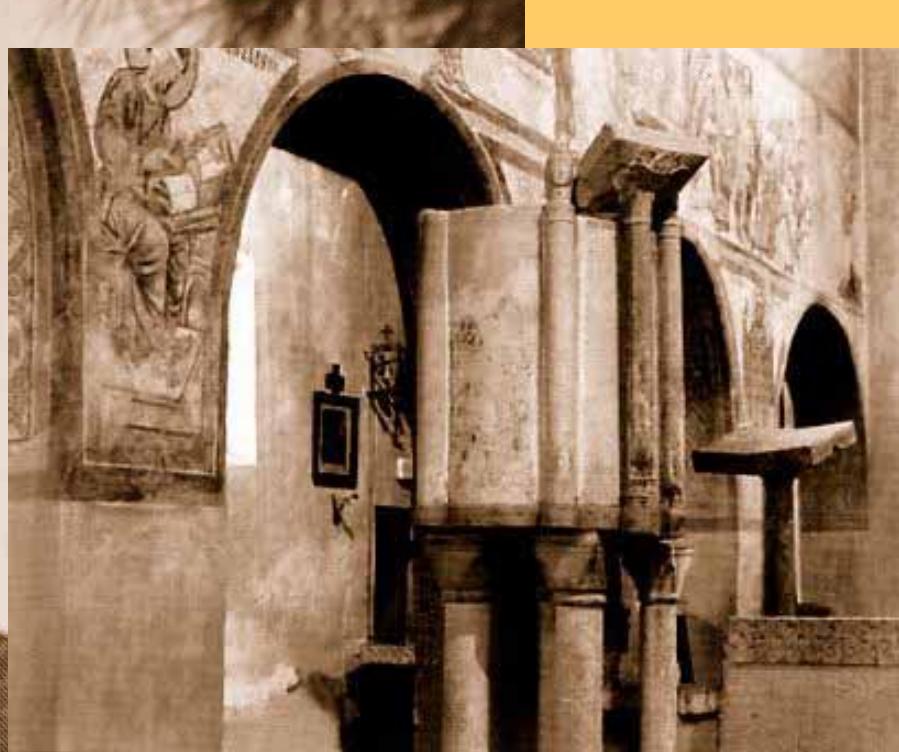

Fig. 136-137. Griffe und glatte Armbänder aus Bronze, prähistorisches Grab; Fig. 138. Ohrringe (slav.; zinkfarb.), prähistorisches Grab; Fig. 139. Eisenkette, prähistorisches Grab.
Fig. 140. Certosafibel;
Fig. 141. Bogensfibel (La Tène-Type); Fig. 142. Eisnadel,
prähistorisches Grab; Fig. 143. Bogensfibel (La Tène-Type).

MUGGIA VECCCHIA

S. Maria Assunta
1900 - 1907

©BMADER 2007

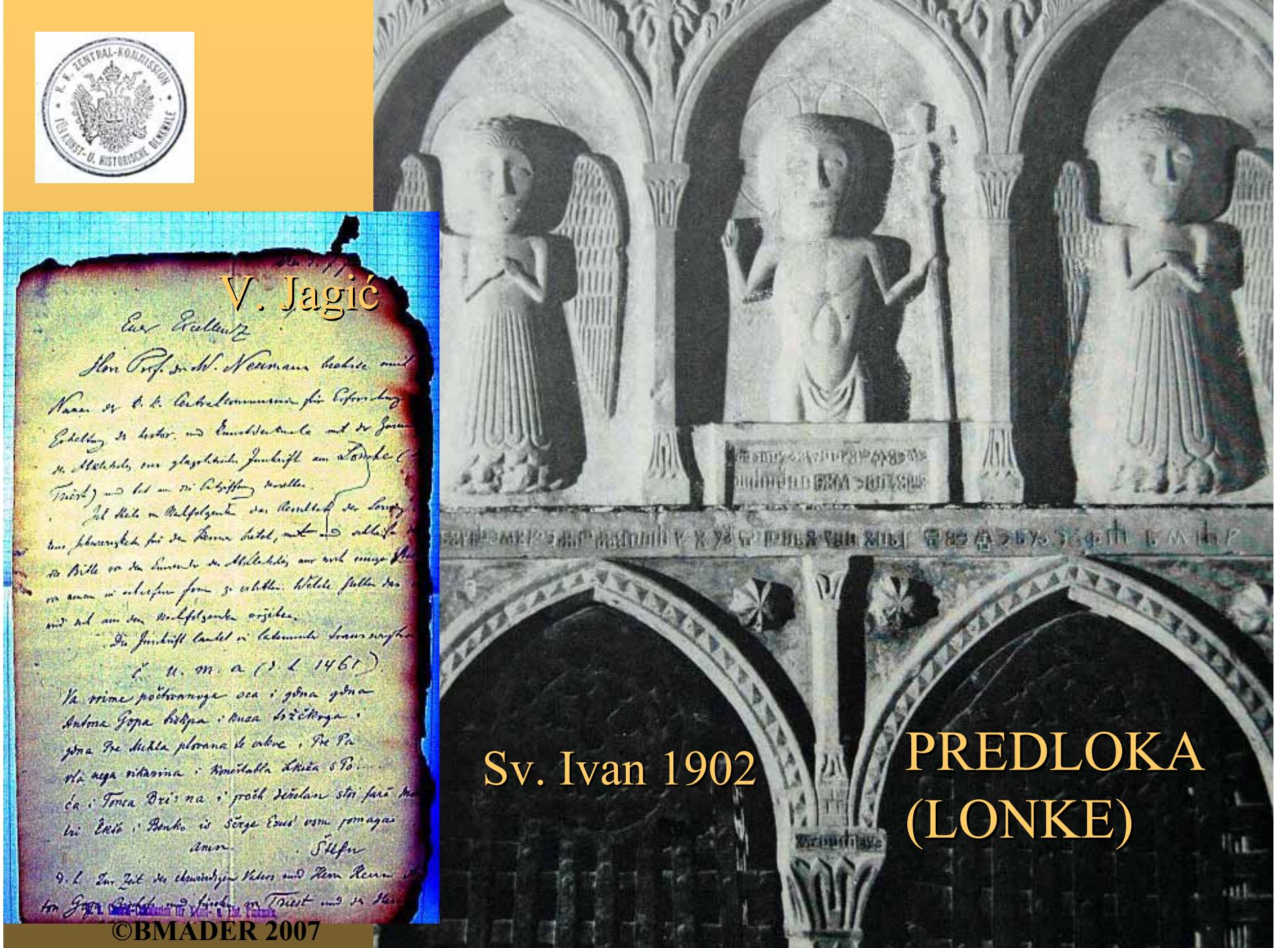
DRAGUĆ DRAGUCCIO

a	Az	中	1		Rin	丽	丽	丽	100
b	Bal	凹	2		floro	芬	芬	芬	200
v	Vid	田	3		Jord	约	约	约	400
g	Gagn	加	4		ark	阿	阿	阿	500
d	Dolce	口b	5		Jarl	雅	雅	雅	600
c	Cest	口3	6	X	Klein	克	克	克	700
z	Zwick	而	7	O		Q	Q	Q	800
e	Elo	品	8		Si	斯	斯	斯	900
t	Tulip	口0	9		Th	特	特	特	1000
i	Eff	甲	10		Tion	童	童	童	
I	i	X	20		Sas	萨	萨	萨	
d	Ja	pp	30		Jerek	耶	耶	耶	
k	Kader	凸	40		Jer	耶	耶	耶	
l	Lynchi	而	50		Yn	因	因	因	
m	Magnolia	SLM	60		as	艾	艾	艾	
n	Nan	IPp	70		Es	艾	艾	艾	
o	On	288	80		Thida	蒂	蒂	蒂	
p	Palm	口T口	90		Ojica	吉	吉	吉	

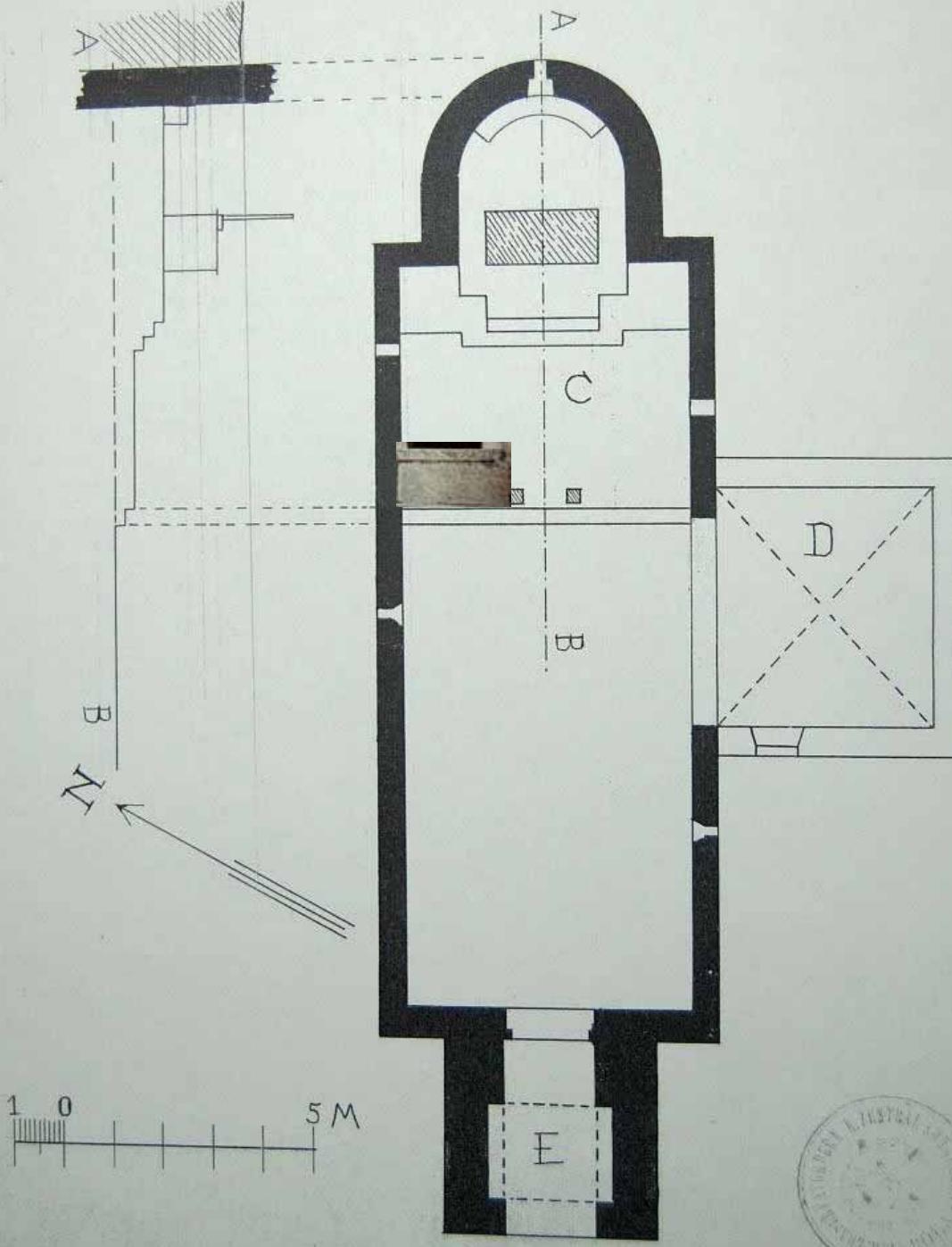
San Rocco 1913

©BMADER 2007

JURANDVOR Sv. Lucija 1902, 1913

©BMADER 2007

k.k. Landeskonservatorenamt für das Küstenland.

Zl.1340

Pola, am 18. Dezember 1913.

588812

Betreff: Jurandvor, S.Lucia gla-
golitische Inschrift (XI.Jh.)

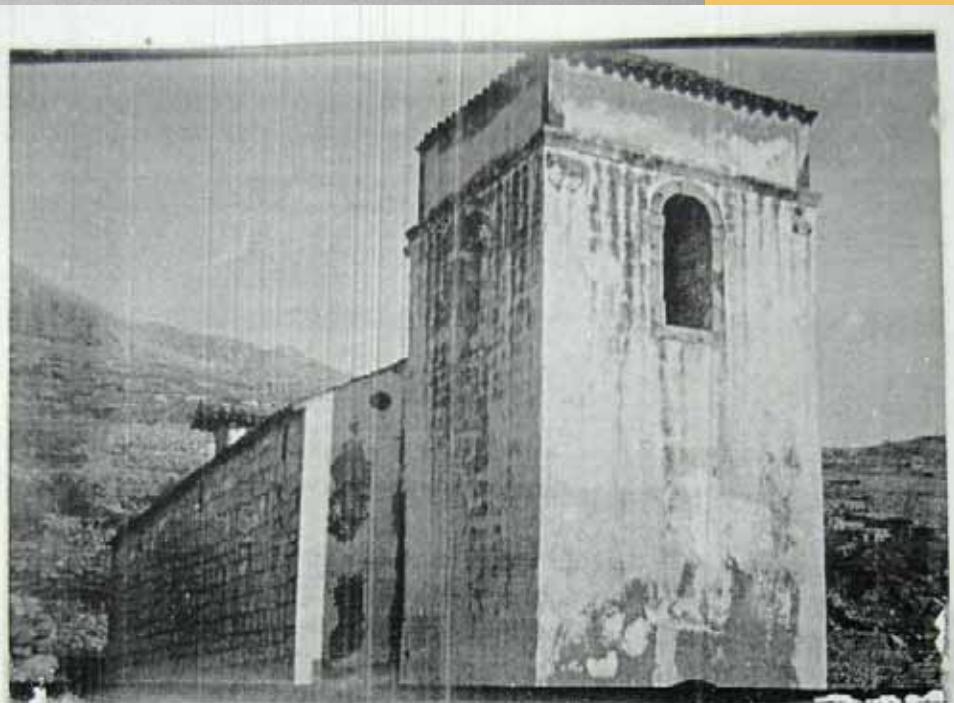
Mit 1 Photo

An die

K.K. Z E N T R A L - K O M M I
f ü r D e n k m a l p f

Im Nachhang zum h.a. Berichte
und zum dortigen Erlasse Zl. 793 vom 2.
dass ich am 16. d.M. in der Kirche S.Lu-
an Ort und Stelle die Inschriftplatte u.
Erhaltung noch Folgendes beantragen ka-

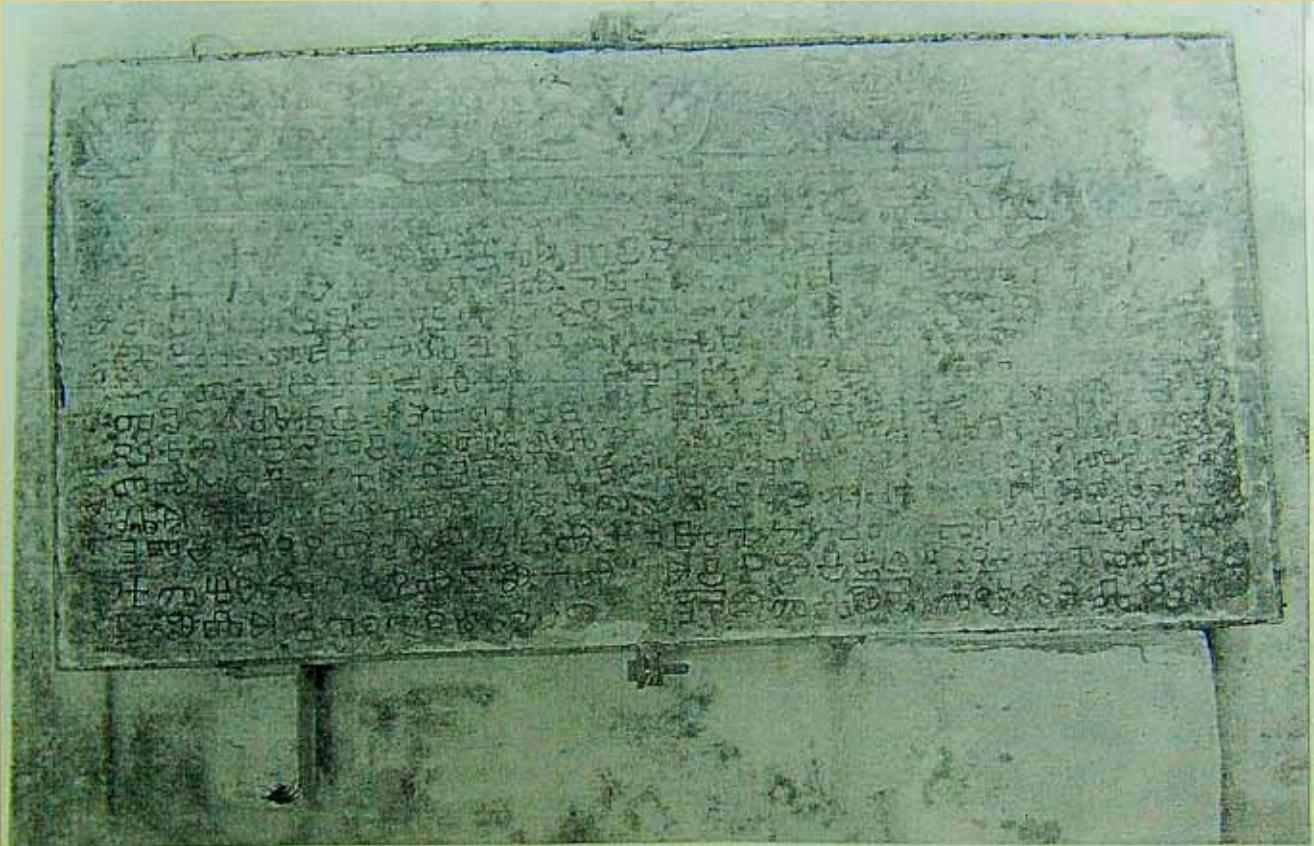
Die Inschrift wird von einer

S. Lucia bei Jurandvor.
(Besamitt),

und 7 1040 12
PR

Glagolitische Inschrift in S.Lucia bei Jurandvor.

©BMADER 2007

www.brigittamader.com

© 2007 brigitta mader